Mo Ḃaile Beag Féin.

Níl aon áit ’san doṁan ar mo eolas
’Ṫugas sólas is sult do mo ċroiḋe
Mar an ġleann aoiḃinn ṡíos ’naice ’n ċósta
’Na ḃfuil mo ḃaile beag ~~[illegible]~~ gleoite ’na luiġe;
’Sann a ċaiṫ mise geal-laeṫe m’óige
le cáirdiḃ is ċoṁarsanaiḃ cóir;
O! B’ḟearr liom ’mo ċoṁnuiḋe i gcró ann
’Ná i gcúirt ṁóir Ríoġ Seoirse lán óir.

2

Is laġaċ, cneasta, caoṁaṁail na daoine,
Giḋ naċ ḃfuil a maoin saoġalta ró-ṁór;
Níl siad díoṁaoin ag saoṫruġaḋ na sliġe,
Aċt níl a gcroiḋṫe i saiḋḃreas nó stór;
Is fial iad ag síneaḋ na déirce
Do’n ḃoċtán a ṫigeas ’na dtreo,
Ag taḃairt caḃraċ do ċoṁarsain i ngéiḃeann,
Nó do ḋuine i mbrón ag taḃairt sóġ.

Ag baisteaḋ, ag bainḟeis, nó faire,
'S ag ócáid eile d'en tsórt,
Ní ḃíonn ~~Ní~~ cúram gan traoġal ar a n-aire
Aċt céir nó déanfar subailce ár ssróinc;
Ag daṁsa, ag áirneál, nó aonaċ
Is aoḃaṁail rád, mná agus fir,
Tá aca árd-aigneaṁ, suaileaċt, ár críonnaċt,
'S a gcuid grinn agus siamsa gan ċoir.

Ġníḋ siad cleaċtaḋ d'on 5 Ġaeḋilge
~~Ar ṡín Ġaeḋilge a labairtear~~ i gcómnuiḋe
Ó óige go dtéiġ ~~ceap~~ siad i gcré,
Fríd an treaċtṁaṁ 's ag Aifreann an Ḋomnaiġ,
Cois teallaiġ, ~~an baile~~, ar sráid, 's i dteaġ Dé;
Scéalaiḋeaċt, rannaiḋeaċt, abráin,
Éaċtraí laoċ agus ~~[illegible]~~ gníoṁa na Naoṁ,
Sean-ṗaidreaċa, ~~[illegible]~~ laoiṫe, ár órṫaí,
Tá siad fairsing le fáġail ar gaċ taoḃ.

4

Tá ann tuirse bheith gnóthach 'gcionn oibre,
'Tuilleamh beatha le saothar a lámh,
Ar talamh, ar muir, 's ar an choigcríoch,
le cruaidh-mhiotal féitheog a's cnáimh;
Tá siad daingean i gcreideamh 's i gcráibhtheacht,
'Na gCríostaidhthe 's 'na nGaedhealaibh ach fíor,
Dian-fhearamhach ~~[illegible]~~ má thig féachaint ghairbheacht,
Síor-~~[illegible]~~ ghrádhmhar do Dhia 's dá dtír.

6.

Tá éadach breagh dathamhail na tíre
'Gá ~~caitheamh~~ chaitheadh ag óg agus críon,
'Sé sin dual dúinn má tánaig dáiríribh.
Mar sin ann tá dlúth, daire, a's díon;
Má ~~[illegible]~~ ghníthear uraidh de ~~[illegible]~~ charraidh ar nárrsuin,
Cuirfear obair a's ráidhe 'un ráis,
Cúl ár lámh 'thabharfa do ~~[illegible]~~ bhrocsar ~~an~~ fhairséan
A tá 'na ~~[illegible]~~ ádhbhar mór bródaiseacha 's báir.

Tá codlaicí áilne ó Ṗádúir

Bronnta ċart ar gaċ ball annseo rómainn,
Ar léana, cnoc, malaiḋ, 'ṡ árd ann,
Loċ, cuan, oileán, sruiṫán, 'ṡ abainn;
Tá maise le fáġail ann gaċ féarúr
A ḃréaġṫaḋ do ṡúgne 's do ṁéinn,
Is sgreasán gan ḃríġ naċ ḃfuiġeaḋ pléisiúr
'S naċ gcuirfeaḋ sgéit ~~Ar fás croiḋe~~ i mo ḃaile beag féin.

Nárḃ aoiḃinn é, maidin ġeal ġréine
Nuair a ḃéimíd ag seoladh na mbó
Ar ḟéaraċ go coimín nó léana,
Gaċ fuaim 'ṡ radarc timċeall annseo!
Seinm éanaċ 'na sgréaċaí 's ar ġéagaiḃ,
Méiġleaċ caoraċ 'ṡ meiḋir na n-uan,
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
Tá sé 'luiġ i mo ċuiṁne go buan.

Nárḃ álainn an t-aṁarc, lá breaġ Saṁraiḋ,
Báḋaí bána faoi ṡeol trasnaiġ ċuain,
Mion-ṫonnta ġeal ḃáiṫṫe ag daṁsa,
'S na h-oileáin dear' ġlasa 'ṁaċ uainn;
An cuan-ṡáile ag lonnruġaḋ mar scáiṫan,
Éanlaiṫ mara ag tomaḋ 's ag snáṁ,
Ġlaoḋċe 's scolġáin na ḃfuireann geal-ġáiresaċ,
'S gaċ níḋ i Nádúir go soilḃir sáiṁ!

Tráṫnóna ciúin fóġṁair, dá ~~ḃéiġċeá~~ mbéiġċeá
'do ~~[illegible]~~ seasaiṁ ar ḃárr Cnoc-na-Síḋe,
'San doṁan mór ní ḟeicfeá a leiṫéid
De raḋarc deas 'sír ḃéaḋ ċíor síos 'na luiġe;
Clár-ḟairrge, oileáin, crann-tíre,
Méirce 's tráġa ag soillsiuġaḋ geal bán,
Longa ar a gcúrsaí go ḋíreaċ,
~~'S [illegible] buiḋéain~~. Stet
~~[illegible]~~

Taḃair d'aġaiḋ anois ṫart ar an talaṁ,
Ní ḟacaḋas ariaṁ raḋarc ċoṁ breáġ,
Cá ḃfuil an file 'ḃéaḋ ionann sáṫac-ṁolaḋ
'Ṫaḃairt do le ceart iomlán a ráḋ?
Dá ḃréaċṡaimnīse sinnint fá a ṁaise
Ag cur ama amuġa a ḃéinn,
Le baraṁail ḃeaċt 'ḟáġail ar a ḋeise
'Sé 'ḃfuil de ḋóiġ air á ḟeiceáil ṫú féin.

I mo ṡeaċránaiḋe boċt 'nois, ca h-ionġnaḋ,
Tríḋ ċroiṫeaḃ sír sríonaḋ 'san t-saoġal
Go mbím lá sír oiḋċe ag smaoineaḋ
Ar ionaḋ mo ḋaoineaḋ 's mo ġaol?
Nuair is toil é le Dia na ngrásta,
'Nḋéanaiḋ mo ṡráir ḟada árroiġ sír léim,
Roiṁe 'n ḃás ċuirfinn fáilte lán-ṡásta
Aċt é ḟáġail i mo ḃaile beag féin.

"Fiġeadóir Focal."

Notes.

1. Subáilce is used in Donegal in the sense of mirth, enjoyment, pleasure.

2. Féaċail, gen. féaċála, a trial, test, hard experience.

Cuir an rann seo 'steaċ roiṁe'n ċroinn ḋeireannaċ:—

Tá fulángeaċt 's mogalḋeaċt seirr ann,
    Ní ró-ġréan ann fuaċt, fliċe, nó teas,
Tá daoine scaraiste scaoilte d'a réir ann,
    Lúṫṁar láidir 'gcionn oibre nó cleas;
Ag cluiċe peile, ag iomraṁ, nó báire
    Is doiliġ a sáruġaḋ a ḟáġail,
D'a mbaile ní ṫiġ srad 'riaṁ náire,
    Gura buan ḃéas a gcaiṫréim 's a gcáil!